

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2835

av Anders Forsberg m.fl. (SD)

Skogen vår gemensamma resurs

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska modellen för skogspolitik bör bevaras och utvecklas vidare i samarbete med skogsnäringen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett nytt nationellt skogsprogram bör arbetas fram i samarbete med skogsnäringen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsammans med skogsnäringen utforma rådgivnings- och utbildningsinsatser för att öka andelen röjd skog.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa dispens på grund av ekonomiska skäl vid avverkningsanmälningar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för markägare att få tillstånd för markavvattning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vidta nödvändiga åtgärder för att stödja skogsägare och andra berörda i Västmanlands län som drabbats av den stora skogsbranden.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att äganderätten bör stärkas när det gäller intressekonflikter med intresseorganisationer och andra särintressen, t.ex. vid avverkningar och annat skogsbruk.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska definitionen av skog och skyddad skog bör utredas.

Motivering

Idag sysselsätter den svenska skogsindustrin direkt och indirekt 200 000 människor. Skogsindustrin utgör 10 procent av den totala tillverkningsindustrin i landet och utgör ett fundament i den svenska ekonomin. Det finns stora värden i näringen redan i nuläget och Sverigedemokraternas målsättning är att skapa ytterligare sysselsättning. Utgångspunkten för Sverigedemokraternas skogspolitik är två övergripande och jämställda mål: miljömålet och produktionsmålet. Skogsägaren styrs av skogsvårdslagen som reglerar avverkning, återplantering, skydd av naturbiotoper, fornminnen m.m. Vi anser emellertid att den bästa skogspolitiken uppnås genom frivillighet och information snarare än genom detaljstyrande lagar och regleringar.

Nationellt skogsprogram

Genom att öka mängden skog minskar i princip mängden koldioxid i atmosfären. Effekten är förvisso marginell på ett globalt plan, men det gäller alla åtgärder i Sverige vad gäller koldioxid. Såväl skogen som dess produkter fungerar som kolsänkor under hela sin livstid och när produkterna inte längre kan återanvändas eller materialåtervinnas kan de fortfarande producera energi genom förbränning och därmed ersätta fossila bränslen. Energin som produceras är i själva verket lagrad solenergi. Trä är ett energisnålt byggnadsmaterial i jämförelse med många alternativ som exempelvis metaller och cement. Mindre energiåtgång för byggsektorn reducerar därmed behovet av fossila bränslen.

Biobränslen i form av biprodukter från skogen och skogsindustrin ersätter idag fossila bränslen. Biproduktbränslen genereras i skogens alla produktionsled: avverkningsrester i skogen, bark, spån och bakar i sågverken, bark och lignin i massaindustrin och trä- och pappersavfall från vidareförädlingsindustrin och samhället.

Brukade skogar är mer effektiva som kolsänkor än naturliga skogar. Yngre träd som växer fort absorberar mer koldioxid än mogna träd som med tiden dör och ruttar, vilket återför den lagrade koldioxiden till atmosfären. Om en skog lämnas helt åt naturens gång, når den med tiden ett optimalt tillstånd med just så stor mängd biomassa som bördigheten i jorden och nederbörds- och temperaturförhållandena tillåter. Om träden avverkas i takt med att de blir avverkningsmogna, kan en stor andel av kolet lagras i de tillverkade träprodukterna under hela sin livslängd, samtidigt som skogsägaren planterar nya träd som ersätter de gamla.

Biobränsle blir en allt viktigare energikälla för Sverige. Skogsindustrierna har låtit kartlägga hur mycket mer bränsle vi kan ta ut ur skogen. De avverkningsrester, grenar

och toppar som idag används för biobränsleproduktion motsvarar 7 TWh bränsle per år. Skogsindustrierna bedömer att det går att drygt dubbla detta uttag, med ytterligare 8 TWh per år. Genom att dessutom ta vara på andra avverknings- och gallringsrester är det möjligt att ur de svenska skogarna utvinna ytterligare 12 TWh bränsle. Sammantaget är det alltså möjligt att öka uttaget av skogsbränsle med 20 TWh per år.

Sveriges skogsproduktion kan enligt företrädare för branschen öka med 15 %. Ska vi behålla vår konkurrenskraft och förse Sverige med råvara till pappersbruk och sågverk behöver vi mer skog. Det skapar jobb och exportinkomster. Mer skog är också bra för miljön och till exempel papper och trävaror kan ersätta produkter som inte är baserade på förnyelsebar råvara.

Det finns många sätt att öka tillväxten: bättre förnygring, förädlade plantor, reducerade viltskador, dikesrensning, gödsling och användning av nya trädslag. Ingen enskild åtgärd räcker emellertid till för att förse oss med all skog vi behöver.

Alla scenarier med framtida klimatutveckling är behäftade med stor osäkerhet och de förväntade effekterna på skogen blir därför än mer osäkra. Trots detta kan man ändå förutspå de mest sannolika effekterna på den svenska skogen vid ett framtida ändrat klimat. En ökad tillväxt av biomassa är sannolik, vilket innebär ökade möjligheter att använda nya trädslag i skogsbruket. Samtidigt ökar eventuellt risken för vissa typer av skador, såsom vindfällningar och insektsangrepp.

Med hänvisning till de möjligheter som finns inom skogsbruket bör ett nationellt skogsprogram arbetas fram gemensamt med näringen med en långsiktig och tydlig framtidsstrategi.

Insatser för röjning.

Sverige har mycket stora arealer som är eftersatta och som behöver röjas. Idag finns cirka 1 300 000 hektar skog med eftersatt röjning i Sverige – det så kallade ”röjningsberget”. Mellan 360 000 och 380 000 hektar röjs varje år. När skogen röjs fördelas tillväxten på färre och grövre stammar. Då kan träden bättre stå emot påfrestningar i form av snö och vind. Röjningen gynnar dessutom de trädslag som passar för olika marker och olika skötselriktningar. Röjningen ger en skog som när den gallras innehåller träd som är grövre, kan avverkas tidigare och därför ger bättre lönsamhet. Skog som inte röjs ger många klena stammar där varje stam kostar lika mycket att avverka som grova stammar, vilket innebär att avverkningskostnaden blir högre, förskjuts framåt i tiden och skogens omloppstid förlängs.

Sverigedemokraterna anser att en väl utformad rådgivningsinsats i samarbete med skogsnäringen skulle öka skogsägarnas incitament för att öka röjningsinsatserna.

Dispens vid avverkningsanmälan

Innan man slutavverkar skog ska man enligt lag lämna in en avverkningsanmälan till skogsstyrelsen. Detta ska göras minst sex veckor innan avverkningen påbörjas. Ibland finns det anledning att påbörja avverkningen innan dessa sex veckor har gått. Då kan man ansöka om dispens för att få påbörja avverkningen tidigare, men då krävs att man anger skäl för detta.

Ett ganska vanligt scenario är att ett hygge tas upp längs med en gräns mellan två fastigheter. På den andra fastigheten, där avverkning inte sker, finns ett jämnårigt bestånd, som då på lite sikt blir mer utsatt för både kommande stormar och eventuellt även barkborreangrepp. Ägaren till den intilliggande fastigheten vill då ofta avverka sin skog samtidigt, vilket skulle bli ekonomiskt extra lönsamt, då skogsmaskinerna inte behöver flyttas till någon annan fastighet däremellan. Detta är dock inte möjligt, då dispens inte beviljas utifrån ekonomiska skäl. Syftet med detta är att skydda skog med höga naturvärden.

Planterade granskogar på typisk produktionsmark är en av våra vanligaste skogstyper och har normalt inte några höga naturvärden av sådan art som motiverar att avverkning inte sker. Av ekonomiska skäl vi i Sverigedemokraterna att möjligheten att få dispens vid avverkningsanmälan bör ökas. Detta kan även reducera användningen av fossilt bränsle.

Dikning

Dikning, eller så kallad markavvattning, av skogsmark är i vissa fall ett mycket effektivt sätt att öka produktionen, minska översvämningsrisken och minska körskador i modernt skogsbruk. Dikning av skogsmark är dock något som är förbjudet i södra Sverige, men länsstyrelsen kan bevilja undantag om det finns särskilda skäl. Det är både dyrt och krångligt att ansöka om dispens och därför undviker många att ens försöka, vilket får till följd att produktiv skogsmark blir mindre produktiv och körskador i skogsmark ökar.

I Skogsstyrelsens ”RAPPORT 5 • 2009 Skogsproduktion i stormområdet, kan man läsa följande:

”I stormområdet har ett specifikt stormrelaterat problem dykt upp. Många dikessystem är svårt skadade av rotvältor och körskador. I många fall så mycket att det blir svårt att tala om dikesrensning utan det blir mer en fråga om att rekonstruera ett dikessystem, där de nya diken är lämpliga att lägga ungefär där de gamla låg eller i några fall kanske även på nya platser. Lagstiftningen är inte konstruerad efter denna situation utan förutsätter ett i grunden oskadat dikessystem som rensas.

I Skogsstyrelsens regeringsuppdrag om dikesrensningens regelverk har frågan

uppmärksammas och slutsatsen är att det bör vara tillåtet att rekonstruera diken på ungefär samma plats där de tidigare har legat men om diken placeras på en helt ny plats så jämförs det i lagstiftningen med ny markavvattning. Utredningen kommer att föreslå förändringar i detta avseende men även under de bästa förutsättningar kommer processen fram till ett nytt regelverk att ta flera år.”

Det finns även studier som påvisar möjligheterna att begränsa översvämningar genom att vidta olika förberedande åtgärder. Genom att göra det lättare att få tillstånd, till exempel genom samråd liknande de vid dikesrensningar, kan man få möjlighet att vidta förberedande åtgärder mot översvämningar i framtiden. Det kan röra sig om att man tillåter markavvattning av ett område, mot att en uppsamlingsdamm grävs i anslutning till markavvattningen, eller att ett dike görs medvetet längre än det tidigare har varit, för att på så sätt fördröja vattnets väg. Alla möjligheter att påverka genom dikning låses tyvärr i praktiken av det förbud som idag finns och att införa lättnader i förbudet, för att på så sätt kunna bibehålla bra produktion, en bra miljöhänsyn och minskad översvänningsrisk, är gynnsamt för alla parter inom modernt skogsbruk. Sverigedemokraterna anser därför att regelverket kring dikesrensningen bör förenklas.

Den stora skogsbranden

Skogsbranden i Västmanland är en av de största skogsbränderna i Sverige i modern tid. Branden har drabbat enskilda personer hårt och krävt stora resurser från samhället. Ca 14 000 hektar skog har ödelagts, vilket skulle innebära en minskning av skogsägarnas nettovärde vid avverkning på flera hundra miljoner kronor. Drygt 900 skador har hittills anmälts till försäkringsbolagen efter skogsbranden. I dagsläget uppskattar försäkringsbolagen att kostnaderna uppgår till 875 miljoner kronor och siffran väntas stiga. Fortfarande är det inte möjligt att till fullo uppskatta de slutliga konsekvenserna av branden. Sverigedemokraterna anser nödvändiga åtgärder bör vidtas för att stödja skogsägare och andra berörda som drabbats av den stora skogsbranden i Västmanlands län.

Äganderätten

Det är många som har åsikter om den svenska modellen för brukande av skog. Drygt hälften av Sveriges skogsmark ägs av 330 000 enskilda skogsägare med känsla och ansvar för sin egen skog. Globalt ser man ett tydligt samband mellan brist på enskilt ägande och skogar som skövlas. Att bruka skogen skapar sysselsättning och gör det möjligt för många att bo, verka och leva på landsbygden. Äganderätten är ett viktigt fundament för vår historiska rättstradition, men hotas idag av organisationer och privatpersoner som utan att behöva ta det ekonomiska ansvaret kräver inskränkningar i

brukandet av skogen. Därför är det viktigt att äganderätten framhålls när det gäller intressekonflikter med olika särintressen, t ex vid avverkningar och annat skogsbruk.

Sverigedemokraterna vill därför att äganderätten stärks när det gäller intressekonflikter med intresseorganisationer och andra särintressen, t ex vid avverkningar och annat skogsbruk.

Definitionen av skyddad skog.

Enligt regeringens budgetproposition för 2015 (utgiftsområde 23) så anges att 10 % av skogen är avsatt för naturvård. Arealen formellt skyddad skog uppgår till ca 1,2 miljoner hektar produktiv skogsmark, vilket motsvarar drygt 5 procent av den totala arealen produktiv skogsmark i Sverige. Arealen är emellertid ojämnt fördelad över landet: 46 procent av den produktiva skogsmarken ovan den fjällnära gränsen är formellt skyddad, medan motsvarande andel nedan den fjällnära gränsen endast uppgår till drygt 3 procent. Skogsbrukets frivilliga avsättningar av produktiv skogsmark uppgår också till ytterligare ca 1,2 miljoner hektar. Av dessa har Skogsstyrelsen klassat 647 000 hektar som områden med höga till mycket höga naturvärden. Övriga områden klassas som utvecklingsmark eller områden med annat värde. Tillsammans omfattar det formella skyddet och de frivilliga avsättningarna alltså totalt ca 2,4 miljoner hektar produktiv skogsmark.

Om man istället använder internationell statistik som inkluderar skogsklädda impediment (mark som producerar mindre än en skogskubikmeter virke per hektar och år, dvs. mycket lågproducerande mark) i länders totala skogsmarksareal. Med det synsättet är Sveriges totala skogsareal drygt 28 miljoner hektar varav ca 4,9 miljoner är skogsimpediment. Andelen skog undantagen ifrån skogsbruk och därmed avsatt för naturvård blir då i stället ca 25 % av den totala skogsmarken.

Med anledning av detta anser vi i Sverigedemokraterna att den svenska definitionen för skog och skyddad skog bör utredas och en internationell praxis införas.

Anders Forsberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Runar Filper (SD)

Josef Fransson (SD)

Mikael Eskilandersson (SD)

Aron Emilsson (SD)